

บันทึก

เรื่อง คุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งบิดาเป็นคนต่างด้าว
(มาตรา ๑๙ (๑) แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๓)

กระทรวงศึกษาธิการ ได้มีหนังสือ ส่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๒๐๔/๑๖๑๕๘ ลงวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๒๙ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้แจ้งผลการพิจารณาให้ความเห็นทางกฎหมายของคณะกรรมการกฤษฎีกา(ที่ประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมาย) ซึ่งได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับมาตรา ๑๙ (๑) แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๓ ว่า การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจะได้แก่การศึกษาระดับใด ต้องขึ้นอยู่กับหลักสูตรหรือแผนการศึกษาของชาติที่ใช้บังคับอยู่ในขณะที่บุคคลสำเร็จการศึกษาในขณะนั้น

เนื่องจากขณะนี้ กระทรวงศึกษาธิการได้จัดการศึกษาขึ้นใหม่อีก ๒ ระบบ คือ การจัดการศึกษาตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษานอกโรงเรียนระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา ประเภทบุคคลภายนอก พ.ศ. ๒๕๒๖ และการจัดการศึกษาตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษานอกโรงเรียนทางวิทยุและไปรษณีย์ พ.ศ. ๒๕๒๖ โดยที่การศึกษาดังกล่าวนี้นี้ เป็นวิธีการใหม่ที่แตกต่างจากการเรียนในระบบโรงเรียน แต่มีการลงทะเบียนเรียนมีการเข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียน ซึ่งจะต้องเข้าร่วมตามเวลาที่กำหนดจึงจะมีสิทธิสอบปลายภาคเรียน

กระทรวงศึกษาธิการจึงขอหารือว่า ผู้ที่จบจากการศึกษาดังกล่าวนี้นี้จะถือเป็นผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๙ (๑) แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๓ หรือไม่

โดยที่เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่า ปัญหาเรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญ เลขาธิการฯ อาศัยอำนาจตามระเบียบคณะกรรมการกฤษฎีกาว่าด้วยการประชุมกรรมการร่างกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๒๒ ข้อ ๑๒^๑ จึงขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาโดยการประชุมร่วมของกรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕ กับกรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๘ เป็นกรณีพิเศษ

คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมร่วมกรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕ และกรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๘) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวโดยได้ฟังคำชี้แจงจากผู้แทน

^๑ ข้อ ๑๒ ในกรณีที่ต้องการความเชี่ยวชาญเฉพาะในหลายด้าน หรือต้องการความรอบคอบในการพิจารณาเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาอาจขอให้กรรมการร่างกฎหมายสองหรือสามคณะมาประชุมปรึกษาหารือร่วมกันเป็นกรณีพิเศษก็ได้

กระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานปลัดกระทรวง กรมวิชาการ และกรมการศึกษานอกโรงเรียน) ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมการปกครอง) และผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ) แล้ว เห็นว่า ในกรณีที่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยซึ่งบิดาเป็นคนต่างด้าว จะเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้หรือไม่ นั้น มาตรา ๑๙^๒ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๓ ได้กำหนดคุณสมบัติของบุคคลดังกล่าวไว้ว่า นอกจากจะต้องมีคุณสมบัติเช่นเดียวกับผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามมาตรา ๑๘^๓ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวแล้วยังต้องมีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ด้วย คือ

(๑) เป็นผู้ได้เข้าเรียนอยู่ในโรงเรียนตามกำหนดเวลาและสอบไล่ได้ไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลายตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการหรือตามแผนการศึกษาของชาติ หรือได้เข้าเรียนอยู่ในโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาอื่นในประเทศตามกำหนดเวลาโดยตลอดจนมีความรู้ตามที่กระทรวงศึกษาธิการเทียบเท่าหรือรับรองว่าเทียบได้ไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลายตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการหรือตามแผนการศึกษาของชาติ

(๒) ได้เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาชั้นสูงในประเทศตามหลักสูตรจนเป็นผู้สอบไล่ได้ไม่ต่ำกว่าชั้นปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

เมื่อพิจารณาด้อยคำในมาตรา ๑๙ (๑) ดังกล่าวแล้ว จะเห็นได้ว่ากฎหมายได้บัญญัติเน้นในเรื่องของการเข้าเรียนอยู่ในโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาอื่นในประเทศตามกำหนดเวลา ซึ่งแสดงถึงความมุ่งหมายว่า ผู้ที่จะมีคุณสมบัติเกี่ยวกับการศึกษาตามมาตรา ๑๙

^๒ มาตรา ๑๙ บุคคลผู้มีสัญชาติไทยซึ่งบิดาเป็นคนต่างด้าว จะเป็นผู้สมัครได้ต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๘ และมีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ด้วย คือ

(๑) เป็นผู้ได้เข้าเรียนอยู่ในโรงเรียนตามกำหนดเวลาและสอบไล่ได้ไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลายตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการหรือตามแผนการศึกษาของชาติ หรือได้เข้าเรียนอยู่ในโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาอื่นในประเทศตามกำหนดเวลาโดยตลอดจนมีความรู้ตามที่กระทรวงศึกษาธิการเทียบเท่าหรือรับรองว่าเทียบได้ไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลายตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการหรือตามแผนการศึกษาของชาติ

(๒) ได้เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาชั้นสูงในประเทศตามหลักสูตรจนเป็นผู้สอบไล่ได้ไม่ต่ำกว่าชั้นปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

^๓ มาตรา ๑๘ บุคคลผู้มีสัญชาติไทยซึ่งบิดาเป็นคนต่างด้าว จะเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งต้องมีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ด้วย คือ

(๑) สอบไล่ได้ไม่ต่ำกว่าระดับการศึกษาภาคบังคับ ตามกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะที่ยื่นพินัยกรรมการศึกษาภาคบังคับ

(๒) รับหรือเคยรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร

(๓) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งรัฐ สมาชิกสภาจังหวัด สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร สมาชิกสภาเทศบาล กรรมการสุขาภิบาล กรรมการสภาตำบล กำนันหรือผู้ใหญ่บ้าน

(๔) ตนเองหรือคู่สมรส เสียหรือเคยเสียภาษีรายได้บุคคลธรรมดาหรือภาษีโรงเรือนและที่ดิน หรือภาษีบำรุงท้องที่ตามกฎหมาย

(๕) มีภูมิลำเนาอยู่ในราชอาณาจักรไทยติดต่อกันไม่น้อยกว่าสิบปี

(๑) นั้น นอกจากจะต้องเป็นผู้สอบไล่ได้ไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าแล้วยังต้องเป็นผู้ที่ได้เข้าเรียนอยู่ในโรงเรียนฯ ตามกำหนดเวลาตามหลักสูตรการศึกษา ฯลฯ ด้วย กล่าวคือ หมายถึงจะต้องมีการลงทะเบียนเป็นนักเรียนและเรียนอยู่ในโรงเรียนเป็นการประจำตามกำหนดเวลาที่แน่นอนจนจบหลักสูตรการศึกษาด้วย ซึ่งถ้าพิจารณาถ้อยคำในมาตรา ๑๙ (๒) เปรียบเทียบด้วยแล้ว จะเห็นได้ว่ากฎหมายบัญญัติให้มีความหมายต่างกัน กล่าวคือสำหรับผู้สอบไล่ได้ไม่ต่ำกว่าชั้นปริญญาตรีหรือเทียบเท่า นั้น ไม่จำเป็นต้องเข้าเรียนอยู่ในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาชั้นสูงในประเทศตามกำหนดเวลาก็ได้เพราะมาตรา ๑๙ (๒) บัญญัติว่าได้เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาในประเทศเท่านั้น

นอกจากนั้น เมื่อพิจารณาบทบัญญัติมาตรา ๑๘ (๑)^๔ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๒๒ (ก่อนการแก้ไข) ตลอดจนมาตรา ๑๘^๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๓ แล้วจะเห็นได้ว่า มาตรา ๑๘ ดังกล่าวมีความมุ่งหมายเฉพาะผู้ที่สอบไล่ได้ไม่ต่ำกว่าระดับการศึกษาตามที่กำหนดไว้เท่านั้น โดยไม่จำกัดว่าต้องเป็นผู้ที่ได้เข้าเรียนอยู่ในโรงเรียนตามกำหนดเวลาแต่อย่างใด ประกอบทั้งตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๑๑ (ฉบับที่ถูยกยกเลิก) ซึ่งเป็นกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรก่อนการใช้บังคับพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๙^๖ ก็บัญญัติคุณสมบัติเกี่ยวกับผู้มีสิทธิเลือกตั้งและผู้สมัครรับเลือกตั้ง โดยกำหนดเฉพาะการ

^๔ มาตรา ๑๘ บุคคลผู้มีสัญชาติไทยซึ่งบิดาเป็นคนต่างด้าวจะเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งต้องมีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ คือ

(๑) สอบไล่ได้ไม่ต่ำกว่าชั้นมัธยมศึกษาปีที่หกหรือชั้นมัธยมศึกษาปีที่สามหรือมัธยมศึกษาตอนต้นตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการหรือตามแผนการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๒๐ แล้วแต่กรณี หรือมีความรู้ตามที่กระทรวงศึกษาธิการเทียบเท่า

ฯลฯ

ฯลฯ

^๕ โปรดดูเชิงอรรถที่ (๓)

^๖ มาตรา ๑๖ บุคคลผู้มีสัญชาติไทยซึ่งบิดาเป็นคนต่างด้าว จะเป็นผู้เลือกตั้งได้ต้องมีคุณสมบัติอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) สอบไล่ได้ไม่ต่ำกว่าชั้นมัธยมศึกษาปีที่หกหรือมัธยมศึกษาปีที่สามตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ หรือมีความรู้ตามที่กระทรวงศึกษาธิการเทียบเท่า

ฯลฯ

ฯลฯ

(ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๗)

มาตรา ๑๗ บุคคลผู้ได้สัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติ จะเป็นผู้เลือกตั้งได้จะต้องมีภูมิลำเนาในราชอาณาจักรไทยติดต่อกันนับแต่ได้สัญชาติไทยมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปี และมีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ คือ

(๑) สอบไล่ได้ไม่ต่ำกว่ามัธยมศึกษาปีที่หกหรือมัธยมศึกษาปีที่สามตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ หรือมีความรู้ตามที่กระทรวงศึกษาธิการเทียบเท่า

ฯลฯ

ฯลฯ

(แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๗)

เป็นผู้สอบไล่ได้ไม่ต่ำกว่าระดับการศึกษาตามที่กำหนดเท่านั้น การที่มาตรา ๑๙ (๑)^๗ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๓ กำหนดคุณสมบัติเพิ่มขึ้นโดยให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งต้องมีคุณสมบัติเป็นผู้ได้เข้าเรียนอยู่ในโรงเรียนตามกำหนดเวลาเช่นนี้ ก็โดยมีวัตถุประสงค์ที่ต้องการให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งที่มีสัญชาติไทยซึ่งบิดาเป็นคนต่างด้าวได้เข้าเรียนอยู่ในโรงเรียนตามกำหนดเวลาด้วย

ดังนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมร่วมกรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕ และกรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๘) จึงเห็นว่า กรณีตามมาตรา ๑๙ (๑)^๘ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๓ มีความมุ่งหมายที่จะให้หมายถึงผู้ที่ได้เข้าเรียนอยู่ในโรงเรียนฯ ตามกำหนดเวลาจนสอบไล่ได้ตามหลักสูตรที่กำหนด ฯลฯ เท่านั้นซึ่งในปัญหาเกี่ยวกับคุณสมบัติทางการศึกษาของบุคคลผู้มีสัญชาติไทยซึ่งบิดาเป็นคนต่างด้าวนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) ก็ได้เคยให้ความเห็นในกรณีข้อหาหรือของกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับคุณสมบัติทางการศึกษาของนายพิทักษ์ ก่อเกียรติพิทักษ์ (ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาล ซึ่งกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลได้บัญญัติในเรื่องคุณสมบัติไว้เช่นเดียวกับกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร) ไว้ว่า เมื่อนายพิทักษ์ฯ มิได้เรียนอยู่ในโรงเรียนตามกำหนดเวลามาโดยตลอดจนจบหลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เพราะได้เข้าเรียนอยู่ในโรงเรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ เท่านั้น และสอบเทียบได้ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (มัธยมศึกษาปีที่ ๕) โดยการสมัครสอบ ดังนั้น นายพิทักษ์ฯ จึงเป็นผู้ขาดคุณสมบัติในการสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล^๙

มาตรา ๑๘ ผู้สมัครต้องมีมาตรฐานการศึกษาโดยมีความรู้สอบไล่ได้ไม่ต่ำกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่สี่หรือประโยค ประถมศึกษาตอนต้นตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ หรือมีความรู้ตามที่กระทรวงศึกษาธิการเทียบเท่าหรือรับรองว่าเทียบได้ไม่ต่ำกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่สี่หรือประโยค ประถมศึกษาตอนต้น

(ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๗)

มาตรา ๑๙ บุคคลผู้มีสัญชาติไทยและมีสัญชาติอื่นด้วยในขณะเดียวกัน เว้นแต่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิดแต่เกิดในต่างประเทศ จะเป็นผู้สมัครได้ต้องมีคุณสมบัติเป็นผู้สอบไล่ได้ไม่ต่ำกว่าชั้นมัธยมศึกษาปีที่หกหรือมัธยมศึกษาปีที่สามตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ หรือมีความรู้ตามที่กระทรวงศึกษาธิการเทียบเท่าหรือรับรองว่าเทียบได้ไม่ต่ำกว่านั้น และต้องมีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้อีกด้วย

๑.ล๑

๑.ล๑

(แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๗)

๗ โปรดดูเชิงอรรถที่ (๒)

๘ โปรดดูเชิงอรรถที่ (๒)

๙ บันทึก เรื่อง การตีความตามมาตรา ๒๐ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล พุทธศักราช ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๒๓ (คุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งซึ่งบิดาเป็นคนต่างด้าว) ส่งพร้อมหนังสือสำนักงาน

สำหรับปัญหาตามที่หารือมานี้ ปรากฏตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษานอกโรงเรียนระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา ประเภทยุทธศาสตร์ภายนอก พ.ศ. ๒๕๒๖ และระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษานอกโรงเรียนทางวิทยุและไปรษณีย์ พ.ศ. ๒๕๒๖ ว่า นักศึกษาไม่ต้องเข้าเรียนอยู่ในโรงเรียนแต่อย่างใด เพียงแต่จะต้องสอบไล่ได้ตามหมวดวิชาที่กำหนด ทำกิจกรรมการเรียน และพบกลุ่มเพื่อร่วมกิจกรรมหรือปฏิบัติงานตามที่กำหนดเท่านั้น ซึ่งระยะเวลาการทำกิจกรรมหรือการพบกลุ่มดังกล่าวก็เพียงระยะเวลาอันสั้น เช่น การพบกลุ่ม ทุกสัปดาห์ ก็กำหนดสัปดาห์ละ ๓ ชั่วโมง การพบกลุ่มทุกเดือน ก็กำหนดเดือนละ ๒ วัน ๆ ละไม่น้อยกว่า ๖ ชั่วโมง หรือการพบกลุ่มทุกภาคเรียน ก็กำหนดให้ภาคเรียนละ ๕ วัน ๆ ละไม่น้อยกว่า ๖ ชั่วโมง นอกจากนี้ การพบกลุ่มหรือการทำกิจกรรมร่วมกันดังกล่าว ก็ได้มีลักษณะเป็นการเรียนการสอนโดยทั่วไป หลักสูตรดังกล่าวมิได้กำหนดให้นักศึกษาต้องไปเข้าเรียนอยู่ในโรงเรียนเป็นการประจำตามกำหนดเวลาที่แน่นอนและต่อเนื่อง คณะกรรมการกฤษฎีกา(ที่ประชุมร่วมกรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕ และกรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๘) จึงเห็นว่า เมื่อพิจารณาลักษณะของการพบกลุ่มและการทำกิจกรรมร่วมกันของนักศึกษาตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการจัดการศึกษาตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษานอกโรงเรียนระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา ประเภทยุทธศาสตร์ภายนอก พ.ศ. ๒๕๒๖ และหลักสูตรการจัดการศึกษาตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษานอกโรงเรียนทางวิทยุและไปรษณีย์ พ.ศ. ๒๕๒๖ แล้ว ย่อมมิใช่เป็นการจัดการศึกษาโดยมีการเข้าเรียนอยู่ในโรงเรียนตามกำหนดเวลาตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๙ (๑)^{๑๐} แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๓ ดังนั้น ผู้สำเร็จการศึกษาดังกล่าวซึ่งบิดาเป็นคนต่างด้าว จึงไม่มีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๙ (๑) ที่จะเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้

(ลงชื่อ) วัฒนา รัตนวิจิตร

(นายวัฒนา รัตนวิจิตร)

รองเลขาธิการฯ

ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มิถุนายน ๒๕๒๙

คณะกรรมการกฤษฎีกา ถึงเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนมาก ที่ นร ๐๕๐๑/๒๐๔๙ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๒๗

^{๑๐} โปรดดูเชิงอรรถที่ (๒)